



# **Vastine tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vuodelta 2023**

**lokakuu 2024**



# Sisällysluettelo

1	Johdanto .....	4
2	Toimialojen ja vastualueiden vastineet arviointikertomukseen.....	4
2.1	Valtuustokauden kokonaistavoitteet ja mittarit .....	4
2.2	Kaupunginhallituksen alaiset vastualueet.....	6
2.3	Sivistystoimi .....	6
2.4	Kaupunkiympäristö .....	9
2.5	Ympäristöterveydenhuolto .....	11
2.6	Kokkolan vesi.....	12
2.7	Toiminnan tuloksellisuuden arviointi .....	12
2.8	Kaupungin talous .....	14
2.9	Kaupunkikonserni .....	15

# 1 Johdanto

Kuntalain 121 §:n mukaan on tarkastuslautakunnan valmisteltava valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on tarkastuslautakunnan arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista arvioidaan kaupunginhallituksen antaman tilinpäätöksen, henkilöstöraportin, toimielinten pöytäkirjojen, kuultujen ja saatujen selvitysten, arviointikäyntien ja tehtyjen havaintojen pohjalta. Arviointityön tueksi on kuultu toimialojen, vastuualueiden ja liikelaitoksen virkamies- ja luottamusmiesjohtoa, asiantuntijoita sekä JHT-tilintarkastajaa.

Tarkastuslautakunta on esittänyt kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus pyytää toimialoilta vastaukset arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin sekä selvitykset toimenpiteistä, joihin kertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja havaintojen pohjalta on ryhdytty.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.6.2024 kokouksessaan merkitä tiedoksi arviointikertomuksen vuodelta 2023, ja kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin esitettyjen johtopäätösten ja havaintojen osalta, sekä velvoitti kaupunginhallituksen antamaan 31.10.2024 mennessä vastaukset kertomuksessa esitettyihin kysymyksiin sekä selvitykset toimenpiteistä, joihin toimialoilla ja vastuualueilla on ryhdytty kertomuksessa esitettyjen johtopäätösten ja havaintojen pohjalta.

## 2 Toimialojen ja vastuualueiden vastineet arviointikertomukseen

Seuraavaksi esitellään toimialojen ja vastuualueiden vastineet ja toimenpiteet arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin, johtopäätöksiin ja havaintoihin pohjautuen.

Lautakunnat ovat käsitelleet arviointikertomuksen vastineitaan osiltaan seuraavissa kokouksissa:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.9.2024 § 76

Opetus- ja kasvatuslautakunta 13.8.2024 § 68

Rakennus- ja ympäristölautakunta 9.10.2024 § 130

Kaupunkirakennelautakunta 2.10.2024 § 139

Ympäristöterveyslautakunta 18.9.2024 § 32

Vesilaitosjohtokunta 25.6.2024 § 61

### 2.1 Valtuustokauden kokonaistavoitteet ja mittarit

#### Sivu 9.

Tarkastuslautakunta antaa kiitokset strategiaprosessin hyvästä valmistelusta, johtamisesta ja jalkauttamisesta.

Yrittäjyyskyselyn vastaajamäärä on kasvanut, mutta vaatii edelleen kattavuuden lisäämistä. Millä toimenpiteillä tähän voitaisiin vaikuttaa?

Yrittäjien mielestä lupaprosessien sujuvuus vaatii kehittämistä, mistä luvista on kysymys?

Valtuustoon nähden sitovista tavoitteista parhaiten toteutuivat lapsiystävällisyyteen liittyvät tavoitteet ja heikoimmin työllisyyteen liittyvät tavoitteet.

Seuraava vuoden 2022 arviointikertomuksen huomio jäi vastineessanne vastaamatta, onko ohjeistettu:

Tilinpäätöksessä esitetyt mittarit antavat osittain esimerkiksi Ympäristöterveydenhuollossa hieman positiivisemmän kuvan kuin henkilöstökertomus. Henkilöstökertomuksessa oli sairauspoissaolojen määrä 350, tilinpäätöksessä oli vastaava luku 264, jota oli tavoitteena verrata vuoden 2018 tasoon 315. Tunnuksien laskemiseen tulisi olla yhtenäinen ohje vertailtavuuden varmistamiseksi.

### **Vastine:**

Yrittäjäkysely toteutetaan vuosittain kaupungin ja KOSEK:in yhteistyönä. Vuoden 2023 kyselyn vastaajamäärä kasvoi edelliseen kyselyyn verrattuna merkittävästi ja jatkossa vastaajien määrää pyritään kasvattamaan entistä tiiviimmällä yhteistyöllä Kokkolan alueella toimivien yrittäjäjärjestöjen kanssa. Yrittäjäjärjestöjen puheenjohtajat aktivoivat jäsenyrityksiään vastaamaan kyselyyn ja sen lisäksi kyselystä informoidaan yrittäjiä suorapostituksilla ja asiasta tiedotetaan myös KOSEK:in uutiskirjeessä. Tämän lisäksi hyödynnetään maksullista markkinointia kaupungin ja KOSEK:in sosiaalisen median kanavissa. Myös KOSEK:in yrityskehittäjät kannustavat yrittäjiä vastaamaan kyselyyn yrityskäynnillään. Jatkossa kyselyn toteuttamista voidaan tehostaa myös nykYTEknologian avulla.

Vuoden 2023 yrittäjäkyselyssä yrittäjät arvioivat kokonaisuudessaan lupapalveluiden sujuvuutta. Jatkossa yrittäjäkyselyssä lupapalveluiden arviointi ja palaute jäsennellään tarkemmin kuin aiemmin. Tämän myötä saadaan yksityiskohtaisempaa tietoa siitä, mitkä kokonaisuudet lupapalveluissa kaipaavat yrittäjien vastausten perusteella erityisesti kehittämistä.

Edellisellä strategiakaudella sairauspoissaolojen määrä oli yksi strategisista mittareista. Yksityiskohtaista ohjetta tunnusluvun ilmoittamiseen ei tuolloin ollut. Nykyisellä strategiakaudella mittaristo on muuttunut. Käytössä on yksi yhteinen henkilöstöä koskeva mittari, eNPS-indeksi, joka on yksiselitteinen.

### **Yrittäjien mielestä lupaprosessien sujuvuus vaatii kehittämistä, mistä luvista on kysymys?**

Kaupunkiluvitus: Kommenttien perusteella poikkeamislupien, suunnittelutarveratkaisuiden ja rakennuslupien prosesseja on pidetty monivaiheisina. Täydennyspyyntöjä lupahakemuksiin tulee useassa eri vaiheessa, minkä koetaan pitkittävän lupaprosesseja. Asemakaavan mukaiset hakemukset käsitellään varsin nopeasti. Mikäli kaavamääräyksistä halutaan poiketa, vie hakemusten käsittely yleensä enemmän aikaa, kun joudutaan selvittämään poikkeamisen edellytykset. Lupaprosesseja on pyritty sujuvoittamaan lisäämällä lupahakemusten ennakko-ohjausta, jotta hakemuksissa olisi mukana kaikki nk. pakolliset liitteet. Hakemuksen voi jättää, vasta kun pakolliset dokumentit on sisällytetty lupahakemukseen. Täydennyspyynnöiltä ei kuitenkaan täysin voi välttyä, koska täydennystarpeet voivat tulla esille lupahakemuksesta pyydettyjen viranomaislausuntojen perusteella. Vuoden 2024 alusta alkaen eri lupatyypeille on asetettu tavoitekäsitelyajat, joita seurataan osavuosi- ja vuosikatsauksissa. Vuoden 2025 alusta voimaan tuleva rakentamislaki ja myöhemmin voimaan tuleva Alueidenkäyttölaki muuttavat lupatyyppejä (uudet lupatyypit ovat rakentamislupa, ja sijoittamislupa). Lakiin kirjataan velvoittava käsittelyaika lupakäsittelylle, joka on ehdotuksen mukaan 3 kuukautta. Mikäli lupakäsittely viivästyy, alenee lupamaksu portaittain.

Yleisten alueiden lupien ja pysäköintilupien käsittely on ollut viivytyksetöntä. Ympäristölupien, maa-aineslupien ja ympäristönsuojelun ilmoitusvelvollisten toimintojen käsittelyn sujuvuudesta ei ole juurikaan tullut kommentteja luvanhakijoilta.

## 2.2 Kaupunginhallituksen alaiset vastualueet

### Sivu 10.

Viranhaltijapäätösten tulee olla selkeitä ja antaa hyvä kuva päätöksenteon perusteista. Tämä käytäntö tulisi vakiinnuttaa koko kaupunkiorganisaatiossa, ja viranhaltijapäätösten kirjaamisprosessin tulisi olla yhdenmukaisesti ohjeistettu. On tärkeää korostaa, että viranhaltijapäätösten perusteluasiakirjojen liittäminen kokousaineistoihin on olennainen osa päätöksenteon läpinäkyvyyden parantamista.

Viranhaltijapäätösten julkaisematta jääminen. Löytyykö ohjeet mitä tulee julkaista?

Toimivaltuuksien merkitsemisessä oli puutteita.

Tilinpäätöksessä on heikosti kuvattu työllisyyspalveluiden toimintaa ja syitä miksi tavoitteet eivät ole toteutuneet.

### Vastine:

Kaikki viranhaltijapäätökset, joihin liittyy muutoksenhakuintressi ja joihin liitetään, muutoksenhakuohjeet tulee aina julkaista verkkosivuilla ja ne tulee olla aina nähtävillä vähintäänkin muutoksenhakuajan.

Ohje on, että viranhaltijapäätöksiin tulee aina merkitä viittaus toimivaltaan. (Hallintosäntö, toimintasäntö tai erillinen toimivallan siirtämiseen liittyvä päätös (subdelegointi)). Viranhaltijapäätöspohjiin on erikseen lisätty kohta toimivallan perusteesta ja kohta on aina täytettävä.

Kokkolassa oli joulukuun lopussa 2023 yhteensä 2164 työtöntä työnhakijaa, mikä on 227 henkilöä enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Joulukuun lopussa työttömistä työnhakijoista oli lomautettuja 280 (170 v. 2022).

Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 373 (311 v. 2022). Pitkäaikaistyöttömien määrä oli kasvanut Kokkolassa edellisvuoteen verrattuna ja oli joulukuussa 659 (600 joulukuussa v.2022).

Avoimia työpaikkoja oli Kokkolassa viime vuoden joulukuussa 690 (1149 joulukuussa 2022). Palveluissa oli joulukuun lopussa 905 henkilöä (882 joulukuussa 2022). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kokkolassa 9,9%. Koko maassa vastaava luku oli 11,2%.

Kokkolan kaupunki on työllistänyt palkkatuella vuoden 2023 aikana yhteensä 44 uutta henkilöä, joista velvoitetöyöllistettyjä oli 13.

1.1-31.12.23 välisenä aikana Kokkolan kaupungin työllisyysavustuksen piirissä yhdistyksissä oli yhteensä 51 eri henkilöä (42 työkokeilujaksoa, 1-6kk ja 15 palkkatukijaksoa 1-8kk). Heistä 33% työllistyi, 20% siirtyi opiskelemaan, 23,5% siirtyi muualle ja palvelussa jatkaa 23,5%.

Asiakkaita ohjataan myös työkyvyn tuen tiimiin. Vuonna 23 käsiteltiin 46 asiakkaan asiaa tiimissä.

Sakkomaksuihin vaikuttaa mm. terveydenhuollon tilanne, työntekijöiden resurssipula ja maahanmuuttajien kielikoulutusten heikko tilanne.

## 2.3 Sivistystoimi

### Sivu 11.

Unicefin lapsiystävällinen kuntastatus jatkuu. Kohasu on toiminut suhteellisen hyvin. Kokkolan kaupungilla on monipuolinen ja omaleimainen kulttuuri- ja liikunta tarjonta: luontokoulu, kulttuuripolku, rokkikoulu ja koulujen väliset liikuntatapahtumat.

Kokkolan seudun opiston tarkoituksena on mahdollistaa harrastaminen edullisesti. Millä tavoin yksityisen tarjonnan lisääntyminen huomioidaan opiston palvelun tarjonnassa?

Tilinpäätöksessä kulttuuripalvelut eivät ilmoita toteumiaan. Kulttuurilaitosten omistajaohjaus ei ole kaikin osin ollut riittävää. Kaupungin tulee ottaa käyttöön keinoja, joilla varmistetaan laitosten hallinnon avoimuudesta, tehokkuudesta ja käytäntöjen linjakuudesta.

#### **Vastine:**

#### **Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta**

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaiset vastuualueet ovat omalta osaltaan pyrkineet edistämään ja ylläpitämään monipuolista kulttuuri- ja liikuntatarjontaa. Omana toimintana tuotettavien palvelujen lisäksi kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen vastuualueet myös avustavat merkittävässä määrin vuosittain kaupunkikonsernin ulkopuolisten toimijoiden järjestämää tarjontaa.

Kulttuuripalvelujen vastuualueen talouden euromääräiset toteutumat sekä talousarvioon kirjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuminen on kirjattu tilinpäätökseen vastaavalla tavalla kuin muutkin vastuualueet. Mikäli tilinpäätöksessä tulisi ilmoittaa joitakin muita toteumia, tulisi niistä kirjata tavoitteet ja toimenpiteet seurattavaan talousarvioon. Tilinpäätöksen lisäksi kulttuuripalvelut on koontanut säännöllisesti laajan kulttuuritoiminnan indikaattoriraportin, johon on koottu yksityiskohtaista tietoa myös mm. kaupungin kulttuuripalvelujen rahoittaminen ulkopuolisten toimijoiden järjestämästä kulttuuritoiminnasta. Vuoden 2023 indikaattoriraportti on käsitelty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 24.4.2024 (§ 45).

Kulttuurilaitoksilla tarkoitettaneen tässä yhteydessä Keski-Pohjanmaan kamariorkesteria, Keski-Pohjanmaan konservatoriota sekä Kokkolan kaupunginteatteria, joiden toimintaa Kokkolan kaupunki rahoittaa vuosittaisilla avustuksilla, jotka on kanavoitu kulttuuripalvelujen vastuualueen kautta. Kaikkia mainittua kolmea laitosta ylläpitävät omat kannatusyhdistykset, joiden jäsenistö rakenne eroaa toisistaan merkittävästi ja vaikuttaa näin ollen myös niiden asemaan Kokkolan kaupungin konsernirakenteessa.

Keski-Pohjanmaan kamariorkesteria ylläpitää Kokkolan orkesteriyhdistys ry., jonka jäsenistö koostuu henkilöjäsenistä eikä esim. Kokkolan kaupunki ole yhdistyksen jäsen eikä yhdistys näin ollen ole osa kaupunkikonsernia.

Keski-Pohjanmaan konservatoriota puolestaan ylläpitää Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdistys ry, jonka jäsenistö koostuu konservatorion toiminta-alueen kunnista. Yhdistyksen hallitus koostuu seitsemästä jäsenestä sekä heidän varajäsenistään. Yhdistyksen säännöissä ei ole määritelty kiintiöitä eri jäsenkuntien edustuksesta yhtiön hallituksessa. Yhdistyksen vuosikokousedustajien määrät perustuvat kuntien asukaslukuihin, mutta sääntöjen mukaan minkään kunnan äänimäärä ei kuitenkaan saa olla yli ¼ kokouksen äänimäärästä. Näin ollen Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdistystä ei katsota kuuluvaksi Kokkolan kaupunkikonserniin, vaikka sen hallituksessa onkin useita Kokkolan kaupungin esittämiä jäseniä.

Kaupunginteatteria ylläpitää Kokkolan Kaupunginteatterin kannatusyhdistys, jossa kaupunki on jäsenen. Yhdistyksen sääntöjen mukaan enemmistön yhdistyksen hallituksen jäsenistä tulisi edustaa Kokkolan kaupunkia, mutta yhdistyksen kokouksella on oikeus päättää myös toisin. Nykyisestä hallituksesta Kokkolan kaupunki on nimennyt neljä jäsentä seitsemästä, jolloin kaupungin äänivallan osuus on 57,14% ja kaupunginteatterin kannatus yhdistyksen katsotaan näin ollen kuuluvan Kokkolan kaupunkikonserniin.

Kokkolan kaupungin voimassa olevat omistajapoliittiset linjaukset ja konserniohje on hyväksytty 12.12.2022 ja niillä pyritään mm. yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Asiakirjan mukaisesti omistajaohjaus on organisoitu siten, että ohjausta ja valvontaa hoitavat kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus sekä kaupunginhallituksen konserni- ja kaupunkikehitysjaosto ja omistajaohjauksen toimeenpanoa konsernivalvontaryhmä ja controller.

Kulttuurilaitosten omistajaohjauksen osalta kaupunginhallituksen konserni- ja kaupunkikehitysjaosto on tehnyt esitykset kaupungin edustajiksi konservatorion ja kaupunginteatterin kannatusyhdistysten hallituksiin. Lisäksi myös kaupunkikonserniin kuuluvaksi katsottaville yhdistysmuotoisille toimijoille eli kulttuurilaitoksista Kokkolan kaupunginteatterin kannatusyhdistykselle on laadittu omistajakortti kuten kaupungin konserniyhtiöillekin. Omistajakortissa on määritelty mm. yhteisön tehtävä sekä strategisen tahtotilan osalta yhteisön tavoite ja kehittämislinjaukset ja osaamisvaatimukset hallituksen jäsenten osalta.

## Opetus- ja kasvatustalautakunta

Kokkolan kaupungille myönnettiin Unicefin lapsiystävällinen kunta -status ensimmäisen kerran syksyllä 2020 sekä toistamiseen kesällä 2023. Myönnetty tunnustus on voimassa neljä vuotta. Uusi, vuosien 2024-2027 toimintasuunnitelma on otettu käyttöön ja siinä on seuraavat seitsemän kehittämistavoitetta:

1. Lapsille suunnatuissa palveluissa ehkäistään kiusaamista ja edistetään yhteisöllisyyttä.
2. Varmistetaan että myös haavoittuvassa asemassa olevien lasten osallisuus toteutuu.
3. Lasten ja nuorten vapaa-ajanviettomahdollisuuksien ja harrastustoiminnan kehittäminen.
4. Lasten ja nuorten parissa työskentelevät saavat täydennyskoulutusta lapsen oikeuksista.
5. Lasten kasvuympäristö tukee lapsen oikeutta omaan kieleensä ja kulttuuriinsa.
6. Lapsivaikutusten arviointien (LAVA) kehittäminen.
7. Kunta huomioi lapset ilmastotyössään.

Kokkolan harrastamisen Suomen mallin eli Kohasun puitteissa on Kokkolan kouluissa järjestetty erilaisiin harrastuksiin liittyvää kerhotoimintaa, joka on ollut osallistujille maksutonta, ja johon lasten ja nuorten on ollut helppo tulla mukaan. Toimintaan on saatu valtion rahoitusta ja sitä on koordinoitu sivistyskeskuksessa työskentelevä koordinaattori. Kohasun kerhotoimintaa järjestettiin vuonna 2023 Kokkolassa kaikissa peruskouluissa ja siihen osallistui noin 1800 oppilasta.

Kokkolan seudun opisto vastaa kunnallisena kansalaisopistona alueelliseen sivistystarpeeseen järjestämällä tarpeiden mukaisia opetuksia alueellaan. Koronapandemian jälkeen omaehtoisen opetuksen tarjonnassa on lisääntynyt eniten valtakunnallinen avoin etäopetuksen kurssitarjonta. Jonkin verran on lisääntynyt myös paikallinen kulttuurin ja hyvinvoinnin palveluiden tarjonta.

Opiston tarjonta on ensisijaisesti lähiopetuksena paikallisiin kurssitarpeisiin tarjottavaa opetusta. Verkossa tarjottavat opetukset eivät aina pysty vastaamaan samoihin tarpeisiin. Opiston opetusten kysyntää on edelleen ollut enemmän kuin mitä opisto pystyy sitä tarjoamaan.

Opisto hakee aktiivisesti kumppaneita opetusten tarpeen määrittelyyn ja uuden opetustarjonnan järjestämiseen. Opetustarjonnan uudistuminen on opiston toiminnassa jatkuva prosessi. Paikalliset kulttuurialan opetuksia tarjoavat yrittäjät ja yhdistykset toimivat usein yhteistyössä opiston kanssa. He toimivat opistossa tuntiopettajina ja kun opiston tarjonta ei pysty vastaamaan alueen kysyntään, he myyvät opetustaan myös oman yrityksensä tai yhdistyksensä kautta. Usein opiston yhteistyö on kumppaneiden taholta koettu uusia opetusaiheita aktivoivaksi ja myös heidän omaa palveluaan markkinoivaksi toiminnaksi.

Vapailla markkinoilla tarjolla olevat opetukset muodostuvat yleensä kalliimmiksi kuin opiston kurssit. Kaikilla ei ole varaa osallistua siihen tarjontaan. On tärkeää, että opisto voi tarjota kursejaan myös muiden palveluntarjoajien kanssa samoille teema-alueille ja että opiston yhteiskunnallinen opetuspalvelun tehtävä toteutuu. Opiston opetustarjonnassa halutaan erityisesti edesauttaa alueen väestöä ylläpitämään ja kehittämään kansalaistaitojaan.

Opiston kurssitarjonta uudistuu ajassa ja alueellisten tarpeiden mukaan. Tarjonnan määrä ei vastaa alueen kansalaisopisto-opetusten kysynnän määrään, mutta uudistuvaa opetustarjontaa järjestetään ja myydään alueen ihmisille ja yhteisöille resurssien sallimissa puitteissa.



## 2.4 Kaupunkiympäristö

### Sivu 12.

Miten kaupunki aikoo reagoida vuokra-asuntopulaan?

Kilpailutustaulukot, vertailutaulukot ja tarjoajien hylkäysperusteet tulisi kertoa selkeästi ja kaikki päätöksen tulkintaan tarvittava tieto tulee mahdollisuuksien mukaan julkaista myös osana pöytäkirjaa verkossa.

Kaupunkisuunnittelun määrällisten mittareiden toteutumien kertomiseen tulee kiinnittää huomiota.

Kaupunkiympäristö on käyttänyt ostopalveluja täyttämättömien resurssien korjaajina. Onko tämä tilapäinen vai pysyvä ratkaisu?

Onhan palveluverkon kehittämisessä muistettu esteettömyysasiat ja kokonaan ilman nettiyh-teyttä asioivat henkilöt?

Asiakaspalvelupiste edelleen toteutumatta. Tulisiko vähemmän puutteellisia hakemuksia, mikäli palvelupiste olisi? Olisivatko asiakkaat tyytyväisempiä?

Voidaanko toteuttaa suunnitellut 1,5 / 3 kk lupakäsittelyajat?

Tiedonkulkua on tehostettava viranhaltijoiden ja rakennus- ja ympäristölautakunnan luottamus-henkilöiden välillä.

Voidaanko mitenkään vaikuttaa etenkin yksityisten rakennuslupien valitusmääriin, jotka vievät aikaa ja lisäävät kustannuksia? Ovatko perusteet annetuille päätöksille riittävän selkeästi ilmaistuja?

Yrittäjätyytyväisyyskyselyn mukaan vastaajien suurin huolenaihe on lupa-asiat.

Ulkoisten vuokrien indeksikorotuksissa on havaittu puutteita ja korotuksia on osin jäänyt tekemättä. Onko indeksikorotusten prosessia kehitetty, jotta korotukset tehdään ajallaan?

### Vastine:

#### Miten kaupunki aikoo reagoida vuokra-asuntopulaan?

Kokkolan nykyinen maankäyttö- ja asuntopoliittinen ohjelma on vuosille 2021-2024. Maa- ja asuntopoliittisen ohjelman keskeinen päämäärä on sitouttaa virkamiehet ja päätöksentekijät yhteisiin asunto- ja maapoliittisiin tavoitteisiin.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 20.5.2024 § 241 hyväksynyt Kokkolan kasvuohjelman vuosille 2024-2027. Ohjelman yhdeksi tavoitteeksi on asetettu asuntopoliittisen ohjelman laatiminen vuoden 2025 aikana.

Maa- ja asuntopoliittisen ohjelman 2025-2028 laadinta käynnistyy alkuvuonna 2025 ja tavoitteena että tämä on hyväksyttävänä kaupunginvaltuustossa touko-kesäkuu 2025. Olemassa olevaa maankäyttö- ja asuntopoliittista työryhmää täydennetään siten, että kaupungin asuntotilanteen ja tulevaisuuden näkymät huomioiden painoarvoa annetaan asuntopoliitikalle.

**Kilpailutustaulukot, vertailutaulukot ja tarjoajien hylkäysperusteet tulisi kertoa selkeästi ja kaikki päätöksen tulkintaan tarvittava tieto tulee mahdollisuuksien mukaan julkaista myös osana pöytäkirjaa verkossa.**

Kaupunkiympäristöllä on olemassa 'Kaupunkiympäristön yleinen hankintaohje', jonka tarkoituksena on opastaa hankinnan tekijää kaikissa vaiheissa. Vertailutaulukoihin ja päätöksen julkaisuun on ohjeessa annettu selkeät toimintatavat, jotka perustuvat hankintalakiin.

Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi 3.6.2020 § 78 kaupunkisuunnittelun puitesopimustoimitajat. Kaupunkisuunnittelu on hankkeesta riippuen pyytännyt hinta- ja työmääräarvion sekä

työohjelman tai tilannut työn tehtävän kuvaukseen soveltuvalta toimittajalta. Tilaukset on tehty viranhaltijapäätöksenä.

Kesällä 2024 on puitejärjestely kilpailutettu uudelleen. Kaupunkirakennelautakunta on hyväksynyt 14.8.2024 § 115 Kokkolan kaupungin kaupunkiympäristön ja Kokkolan Veden puitejärjestelyn konsulttisopimukset. Puitesopimuksen osakokonaisuudet ovat sellaisia, joihin kaupungilla ei ole omaa tai riittävää suunnittelu- tai selvitysresurssia. Osakokonaisuuksissa ei ole hankintojen osalta uusia tehtäväkokonaisuuksia, vaan vastaavia on tilattu säännöllisesti aiemminkin. Puitesopimuksen piirissä yksittäiset hankinnat tehdään pääsääntöisesti suorahankintana neuvottelumenettelyllä tai rajoitetulla tarjousmenettelyllä. Viranhaltijapäätökseen tullaan jatkossa kuvaamaan tarkemmin perustelut, kuinka puitesopimustoimittajan valinta eri hankkeissa on tehty.

### **Kaupunkisuunnittelun määrällisten mittareiden toteutumien kertomiseen tulee kiinnittää huomiota.**

Kaupunkisuunnittelun määrällisissä mittareissa tuodaan esille, kuinka nämä suhteutuvat kahden aikaisemman vuoden toteutuneisiin kaavoitettujen alueiden pinta-aloihin, tonttien lukumäärään, vireillä olevien hankkeiden lukumäärään sekä lausuntojen, kyselyjen ja työpajojen lukumäärä.

### **Kaupunkiympäristö on käyttänyt ostopalveluja täyttämättömien resurssien korjaajina. Onko tämä tilapäinen vai pysyvä ratkaisu?**

Ostopalveluiden käyttäminen jatkuu niissä Kaupunkiympäristön toiminnoissa, joissa se koko toiminnan kannalta on kustannustehokasta.

Kaupunkisuunnittelussa kaksi täyttämättä olevan viran (liikenneinsinööri ja yleiskaava-arkkitehti) rekrytointi avataan syyskuussa ja tavoitteena että nämä saadaan täytettyä vuoden 2025 aikana.

### **Ulkoisten vuokrien indeksikorotuksissa on havaittu puutteita ja korotuksia on osin jäänyt tekemättä. Onko indeksikorotusten prosessia kehitetty, jotta korotukset tehdään ajallaan?**

Indeksikorotusten ajankohdat ohjelmoidaan Outlookiin kalenteriin, josta tulee muistutus korotusten ajankohdasta. Kaupunkitoimitiloille on hankittu kiinteistöjen tila- ja vuokranhallintajärjestelmä, joka on vielä osittain käyttöönottoavaiheessa. Siihen on tarkoitus ohjelman toimittajan kanssa kehittää automaatio indeksikorotusten huomioimiseksi.

### **Onhan palveluverkon kehittämisessä muistettu esteettömyysasiat ja kokonaan ilman nettiyhteyttä asioivat henkilöt?**

Kaupunkiluvitus: Palveluajan kaupunkiluvituksen asiantuntijalle voi varata puhelimitse. Kaupungintalon asiakaspalvelupisteestä tulisi olla mahdollisuus varata palveluaika sähköiseen lupapalveluiden ajanvaraukseen.

### **Asiakaspalvelupiste edelleen toteutumatta. Tulisiko vähemmän puutteellisia hakemuksia, mikäli palvelupiste olisi? Olisivatko asiakkaat tyytyväisempiä?**

Kaupunkiluvitus: Ohjaus ja neuvonta lupahakemusvaiheessa vähentää hakemusten täydentämistarvetta. Lupapalveluissa otetaan käyttöön Outlook –kalenteriin integroitu ajanvarausjärjestelmä, josta asiakas voi valita helposti vapaan palveluajan rakennus- tai lupatarkastajalle esimerkiksi rakentamislupiin ja sijoituslupiin liittyvissä kysymyksissä. Järjestelmä on käytössä mm. Tampereella, Kalajoella ja Uudessakaupungissa. Kokemukset ovat olleet hyviä.

Fyysinen asiakaspalvelupiste oli vielä noin 10 vuotta sitten käytössä kaupungintalon infossa. Asiakasmäärä väheni vuosien mittaan ja huomattavasti sähköisen lupapalvelun käyttöönoton myötä. Rakennusvalvonnan kerrokseen ei pääse asiakkaita, joten 1. kerroksen tiloihin perustettava asiakaspalvelupiste hajottaa työyhteisöä ja hankaloittaa sisäistä yhteistyötä. Uudet tilat lisääisivät myös kustannuksia. Siksi on päädytty paremmin asiakkaita palvelemaan sähköiseen ajanvarausjärjestelmään.

Sähköistä ajanvarausjärjestelmää voidaan helposti laajentaa myös ympäristövalvontaan, pysäköinninvalvontaan ja yleisten alueiden lupapalveluihin.

## **Voidaanko toteuttaa suunnitellut 1,5 / 3 kk lupakäsittelyajat?**

Kaupunkiluvitus: Käsittelyaikojen tilastointi ja raportointi on aloitettu vuoden 2024 alusta. Uuden rakentamislain korjaussarjaan (eduskuntakäsittely syksyllä 2024) kirjattaneen velvoittava 3 kk käsittelyaika rakentamisluvulle ja sijoittamisluvulle. Laskentaperuste tarkentunee vielä ennen lain voimaantuloa.

Kaupunkiluvitus on kirjannut vuoden 2024 alusta 1,5 kk tavoitekäsittelyajan tavanomaisille rakennusluville ja 3 kk tavoiteajan vaativille rakennusluville sekä poikkeamisluvulle ja suunnittelu- tarveratkaisuille. Rakennuslupien osalta tavoite on saavutettu varsin hyvin alkuvuonna 2024. Poikkeamislupien ja sijoituspaikkaratkaisuiden osalta on vielä vanhoja hakemuksia käsittelyjono- nassa, eikä 3 kk käsittelytavoitetta ole vielä saavutettu. Vuoden 2024 aikana lupahakemusten määrä on kuitenkin vähentynyt ja luparuuhkaa on saatu merkittävästi purettua. Lupien käsitte- lyäika alkaa siitä, kun lupa on ennakkokäsittelyn (ohjausvaihe) jälkeen jätetty sähköiseen lupa- järjestelmään.

## **Tiedonkulkua on tehostettava viranhaltijoiden ja rakennus- ja ympäristölautakunnan luottamushenkilöiden välillä.**

Kaupunkiluvitus: Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokouksissa pidetään nykyisin säännöllisesti infoja kaupunkiluvituksen yleisistä asioista ja ennakkoinfoja käsittelyyn tulevista asioista.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan katselmukset järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Katsel- muksissa syntyy spontaania vuorovaikutusta viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välillä.

## **Voidaanko mitenkään vaikuttaa etenkin yksityisten rakennuslupien valitusmääriin, jotka vievät aikaa ja lisäävät kustannuksia? Ovatko perusteet annetuille päätöksille riittävän selkeästi ilmaistuja?**

Kaupunkiluvitus: Naapureiden jättämien valitusten määrään on hankala vaikuttaa. Maankäyttö- ja rakennuslaki antaa naapurikiinteistöille mahdollisuuden esittää mielipiteensä ja myös valitus- oikeuden.

Selkeissä kaavan mukaisissa rakennusluvuissa harvoin tulee valituksia. Kaavasta ta kortteli- suunnitelmasta poikkeaminen voi aiheuttaa valituksia.

Kaavojen ajantasaisuudesta huolehtiminen edesauttaa lupaprosessien sujuvuutta ja vähentää valituksia rakennuslupavaiheessa.

## **Yrittäjätyytyväisyyskyselyn mukaan vastaajien suurin huolenaihe on lupa-asiat.**

Kaupunkiluvitus Lupa-asioissa palautetta on tullut mm. lupaprosessien pitkästä kestosta. Pa- lautetta on tullut myös hakemusten täydennyspyynnöistä, jotka on koettu liian monivaiheisiksi. Asiakaspalvelun kehittäminen ajanvarausjärjestelmällä ja ennako-ohjaukseen panostamisella sujuvoittaa lupakäsittelyä. Lausunnotonettelyihin liittyvät viiveet on kartoitettu ja lausunnot- nettelyitä on sisäisesti kehitetty. Rakennuslupan käsittelyvaiheesta lisätään viestintää asiak- kaalle, jolloin hakija tietää hankkeensa etenemisvaiheen.

## **2.5 Ympäristöterveydenhuolto**

### **Sivu 13.**

Alueelle on tullut kaksi eläinlääkäriavustajaa lisää. Se on muutos parempaan.

Päätöksiin johtavat toimintaprosessit kaipaavat kehittämistä. Tehtävillä päätöksillä tulee olla myöhemmin pöytäkirjoista selviävät perusteet ja vertailutaulukot. Pöytäkirjoista kuuluu näkyä mihin lakiin päätös perustuu, tai millä perusteella päätös on tehty sekä mitä on päätetty.

Huolta herättää, kun neljännes työntekijöistä kokee, ettei edellistä työhyvinvointikyselyä ole käy- tetty hyväksi toiminnan kehittämisessä.

### **Vastine:**

Päätöksiin johtavien toimintaprosessien kehittämiseen liittyen jää epäselväksi puuttuuko oleelliset taustatiedot ja lakiperusteet kaikista pöytäkirjoista vai tietyistä.

Arviointikertomuksen sivulla 13 on esitetty kysymykset eläinlääkärin viran perustamisesta. Valvontaeläinlääkärin virka on perustettu kaupunginhallituksen päätöksellä 11.9.2023 § 389. Henkilöstösuunnittelutyöryhmä päätti 30.8.2023 § 83 puoltaa omalta osaltaan valvontaeläinlääkärin perustamista ja lähettää asian edelleen kaupunginhallitukselle päätettäväksi. Ympäristöterveyslautakunta on omalta osaltaan käsitellyt viran perustamista 6.9.2023 § 45. Perustelut viran perustamisesta on esitetty pöytäkirjoissa, sisältäen myös valvontaeläinlääkärin tehtävät ja sijoituspaikan.

Ympäristöterveydenhuolto kiinnittää jatkossa entistä enemmän huomiota taustatietojen ja perusteiden esittelyyn.

Keskeinen huoli vuoden 2022 ja 2023 työhyvinvointikyselyssä oli työssä jaksaminen ja kohtuullinen työmäärä. Todettakoon, että sijaisien saanti oli haastavaa eläinlääkäripalveluissa koko vuoden 2023 aikana, jolloin saatiin täytettyä 2 praktikkoeläinlääkärin virkaa. Kyseiset virat ovat kymmeniä vuosia vanhoja. Huono rekrytointitilanne saatiin korjatuksi eläinlääkäripalvelujen osalta vasta keväällä 2024. Koska työhyvinvointikysely toteutettiin loppuvuodessa 2023, toimenpiteiden vaikutus ei ollut selkeästi näkyvissä kaikille vastaushetkellä.

## 2.6 Kokkolan vesi

### Sivu 14.

Kokkolan Veden johtokunta päätti 27.6.2022 kokouksessaan tutkintapyyntöä tekemisestä poliisille koskien KPMG Oy:n antamassa tilintarkastuksen väliraportissa havaittuja epäselvyyksiä. Tutkinta on valmistunut ja siirtynyt syyteharkintaan.

Kokkolan Veden viranhaltijapäätökset ovat pääsääntöisesti selkeitä ja antavat hyvän kuvan päätöksenteon perusteista. Tämä käytäntö tulisi vakiinnuttaa koko kaupunkiorganisaatiossa, ja viranhaltijapäätösten kirjaamisprosessin tulisi olla yhdenmukaisesti ohjeistettu. On tärkeää korostaa, että viranhaltijapäätösten perusteluasiakirjojen liittäminen kokousaineistoihin on olennainen osa päätöksenteon läpinäkyvyyden parantamista.

Työpaikan suosittelu tuttavalle jakaa mielipiteitä, ja vastuuttoman työkäyttäytymisen sekä häirinnän ja epäasiallisen kohtelun kokemukset osoittavat, että näissä asioissa on vielä parantamisen varaa.

### Vastine:

Viranhaltijapäätösten perustelumuistiot tullaan liittämään vesilaitosjohtokunnan kokousmateriaaliin oheisaineistona.

Kokkolan Veden työhyvinvoinnin haasteet on tiedostettu. Toimenpiteitä työhyvinvoinnin parantamiseksi tehdään suunnitelmallisesti. Alkuvuodesta 2024 on mm. pidetty henkilöstölle kaksi kehittämisiltapäivää Konstituutti Oy:n toimesta. 1.4.2024 voimaan astunut organisaatiouudistus on myös osaltaan selkeyttänyt tehtävänkuvia ja vastuunjakoja, jotka heijastuvat työhyvinvointiin.

Huomioitavaa on myös se, että työntekijöiden suositteluindeksi eNPS on noussut vuodesta 2022 vuoteen 2023 yksitoista pistettä.

## 2.7 Toiminnan tuloksellisuuden arviointi

### Sivu 20:

Työhyvinvointiin on panostettu viime vuosina, millaisia vaikutuksia on ollut?

Kokkolan kaupungin eNPS luku oli 12, joka oli parantunut hieman edellisvuoteen verrattuna, mutta ei kuitenkaan vielä yllä tavoitteeseen 20.

Kehityskeskusteluiden määrä väheni edellisvuodesta, tähän tulee kiinnittää huomioita.

Työhyvinvointisuunnitelmia laadittiin vuonna 2023 yhteensä 44 työyhteisölle, ovathan kaikki työyhteisöt tehneet suunnitelmat?

Kuntalaisten palvelutyytyväisyyskyselyssä on hyvin huomioitu saavutettavuus, kun sähköisen kyselylomakkeen lisäksi oli mahdollista vastata myös paperilomakkeella kirjastoissa suomen-, ruotsin- ja englanninkielillä.

Miten Kokkolan kaupungin rakennusinvestointien kustannustehokkuutta voidaan vertailla muihin kaupunkeihin?

Kokkolalla on liikunnan ja ulkoilun nettokäyttökustannukset keskiarvoa alemmat. Kun tuleva Urheilupuisto on käytössä, arvioiden mukaan kustannukset pysyvät edelleen lähellä keskiarvoa eli noin 145 e/as.

### **Vastine:**

Henkilöstön työhyvinvoinnin eteen tehdään työtä jatkuvasti monin eri tavoin. Asioiden muutos ja prosessit vievät aikaa, mutta selvästi on havaittavassa, että työhyvinvointiin vaikuttavia asioita tunnistetaan aiempaa paremmin ja asioita otetaan puheeksi työyhteisöissä (esim. erilaiset työsuojeluilmoitukset ja vastuullinen työkäyttäytyminen).

ENPS-indeksissä oli vaihtelua organisaation sisällä työyksiköstä riippuen ja erilaisten työyksiköiden muuttuvat tilanteet vaikuttavat kokonaislukuun. Vastaajista passiivisten osuus pieneni ja suosittelijoiden osuus nousi edellisvuoteen verrattuna. Arvostelijoiden määrä pysyi ennallaan.

Kehityskeskustelujen käymiseen on kiinnitetty huomiota ohjeistamalla ja muistuttamalla esihenkilöitä asiasta. Käytyjen kehityskeskustelujen määrää seurataan vuosittain.

Kaikki työyhteisöjä on ohjeistettu laatimaan työhyvinvointisuunnitelma työhyvinvointikyselyn raportista nousseiden kehittämiskohteiden perusteella. Esihenkilö vastaa siitä, että työhyvinvointisuunnitelma laaditaan yhdessä työyhteisön kanssa. Suunnitelmien palauttamiseen tullaan v. 2024 kiinnittämään huomiota.

### **Miten Kokkolan kaupungin rakennusinvestointien kustannustehokkuutta voidaan vertailla muihin kaupunkeihin?**

Hankkeiden kustannusvertailujen pohjana käytetään Haahtelan tarjoushintaindeksiä.

Haahtelan tarjoushintaindeksi toimii pohjana, kun arvioidaan rakennushankkeiden tulevia kustannuksia. Tarjoushintaindeksi kuvaa tarjoushintatason kehittymistä kuudella eri maantieteellisellä ja toisistaan kustannustason mukaisesti poikkeavalla indeksialueella. Julkaisemme vuoden alussa indeksin, ennusteen ja suhdannekuvan siitä, mikä indeksiin vaikuttaa. Päivitämme indeksiä tarvittaessa myös vuoden aikana. Haahtelan tarjoamissa tuotteissa sekä palveluissa tarjoushintaindeksi on jatkuvasti ajan tasalla.

Tarjoushintaindeksi on muuttuvapainoinen ja -hintainen, ja se ottaa huomioon suhdannevaihtelut. Markkinoilla on olemassa mm. Tilastokeskuksen julkaisema rakennushintaindeksi, joka eroaa siten, että se on kiinteähintainen eikä ota huomioon mm. suhdannevaihteluita. Lukuisten yritysten ja organisaatioiden lisäksi myös Tilastokeskus käyttää mallintamaamme dataa omissa analyyseissään ja tuottamansa volyymihintaindeksin pohjana.

Linkki Haahtelan sivuille. <https://www.haahtela.fi/tarjoushintaindeksi>

Rakennusinvestointien kustannustehokkuutta ei voida kuitenkaan suoraan vertailla ennen kuin on olemassa ennalta määritetyt rakennuksen kustannusmääritykseen vaikuttavat tekijät eli mitä tietoja kustannustietoja käytetään mukana laskennassa. Näitä ovat esim. tontti, liittymätiedot, kunnallistekniikka, kaavamääräykset, energiatehokkuus, rakennuksen koko, väestösuoja, keittiö, rakennuksen käyttötarkoitus. Lisäksi kustannuksiin vaikuttavat myös rakentamisen suhdannevaihtelut.

Tällä hetkellä kustannuksia voidaan selvittää ainoastaan yleisluonteisella tasolla esim €/m<sup>2</sup> eikä tämäkään lukeman pohjalta voida tehdä tarkkaa kustannusvertailua.

## 2.8 Kaupungin talous

### Sivu 23:

Tulevina vuosina rahoituspohjan heikentyessä ja kustannusten kasvaessa vuosikate tulee huononemaan merkittävästi. Kaikilta toimialoilta tulee vaatia kustannustehokkuutta ja pohtia rakenteellisia uudistuksia.

Rahoituspohjan heikentyminen aiheuttaa paineita investointien rahoittamiselle.

Kaupungin korjausvelka nousi 54,1 miljoonaan euroon vuoden 2022 lopussa, nousua tuli 5,8 milj. euroa edellisvuoteen verrattuna. Miten korjausvelkaa hallitaan?

Millä tavalla kuntalaisia osallistetaan ja henkilöstöä sitoutetaan talousohjelman toteuttamisessa?

### Vastine:

Kaupunginhallitus käynnisti kokouksessaan 19.2.2025 § 75 talousohjelman vuosille 2024-2026. Talousohjelma koskee kaikkia kaupungintoimintoja ja toimialoja, sekä liikelaitosta. Talousohjelmalla tuetaan kaupungin resurssien oikein kohdistamisesta palveluihin ja hankkeisiin julkisen sektorin haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Sillä pyritään varmistamaan talouden vakaus ja kestävyys pitkällä aikavälillä.

Talousohjelman vaikutukset jäävät odotetusti kuitenkin vähäisiksi vuonna 2024, eikä vuoden 2024 todennäköistä alijäämää niillä pystytä täysimäärisesti kattamaan. Talousohjelman toimenpiteet kohdistuvat pääosin taloussuunnitelma vuosiin 2025 ja 2026. Kaupungin talouden tasapainon kannalta keskeistä on, että talousohjelman toimenpiteet saadaan vietyä läpi suunnitellusti. Tilannetta vaikeuttaa myös se, että vuonna 2025 järjestetään kuntavaalit. Joka tapauksessa kaupungin taloudellinen tila on tulevina vuosina edelleen vaikea. Vuosikatteen oikaiseminen edellyttää, että vuoden 2025 kohdistuvat talousohjelman toimenpiteet toteutuvat ja tämän lisäksi tuloveroja on korotettava 0,5 %. Ilman säästöohjelman toimenpiteitä, kaupungin Valtionvarainministeriön laskennallinen tuloverojen korotus on noin 1,2 % ministeriön kuntien painelaskelmissa.

Kaupungin menestyksen kannalta kuitenkin edelleen keskiössä on positiivinen väestönkehitys ja alueen työllisyys. Kaupungin kasvun ja kehityksen näkökulmasta, vihreän siirtymän investoinnit ovat myös kaupungille tärkeitä. Näiden onnistuessa, niillä on myös positiivisia vaikutuksia kunnan talouteen. Talouden äkillisistä muutoksista huolimatta, taloutta pitää tarkastella kriittisesti jatkuvasti toiminnan ja palveluiden näkökulmasta. On löydettävä tehokkuutta ja uusia ratkaisuja tuottaa palveluita kasvua pysäyttämättä.

Korjausvelan hallinta vaatii kohteiden kunnan kartoitusta, toimenpiteiden priorisointia ja realistista budjetointia. Rahoitus on suunniteltava pitkäjänteisesti, ja kriittiset korjaukset on toteutettava ajoissa. Jatkuva seuranta ja säännöllinen ylläpito estävät uuden korjausvelan kertymisen. Elinkaariajattelu auttaa minimoimaan tulevat korjaustarpeet ja parantaa resurssien tehokasta käyttöä pitkällä aikavälillä.

Korjausvelan hallintaan vaikuttaa myös 'Tavoitteellisen toimitilas suunnitelman mukainen' -toiminta eli kaupunki ei pidä omistuksessaan niitä kiinteistöjä, joita ei omassa ydintoiminnassaan tarvitse. Muut myydään järjestelmällisesti pois. Peruskorjauskorjaukset ja -parannus toimenpiteet keskitetään niihin kiinteistöihin, jotka ovat tarkoituksenmukaista pitää omassa käytössä. Tässä toimii pohjana sekä kouluverkkoselvitykset että varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitykset, joissa on selvät linjaukset tulevista toimenpiteistä. Nämä toimet näkyvät uusimmassa selvityksessä (Trellumin arvonmääritysselvityksen mukaan korjausvelka on saatu taittumaan).

Kuntalaisia osallistetaan talousohjelmaan kuntalaiskyselyn avulla. Kuntalaiskysely on avattu 19.9.2024 ja se on auki koko talousohjelmakauden ajan. Kuntalaiskyselyn vastauksia tarkastellaan säännöllisesti talousohjelman työvaliokunnan kokouksissa koko talousohjelmakauden ajan. Lisäksi Kokkolan kaupungin verkkosivuille on avattu oma sivu koskien talousohjelmaa. Verkkosivuille tullaan päivittämään tietoa talousohjelmasta, sekä talousohjelman aikana päätetyistä talouden tasapainottamistoimenpiteistä ja niiden vaikutuksista kuntalaisille.

Henkilöstöä on sitoutettu talousohjelman toteuttamiseen muun muassa henkilöstökyselyn avulla, jossa henkilöstö sai esittää omia ehdotuksiaan kaupungin talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi henkilöstöä pyritään sitouttamaan talousohjelmaan esimerkiksi taloustietoisuuden lisäämisellä ja kattavalla tiedottamisella.

## 2.9 Kaupunkikonserni

### Sivu 25:

Saako konserni- ja kaupunkikehitysjaosto ajoissa tietoa tytäryhtiöiden tilanteesta, mikäli niiden hallinnossa tai toiminnassa on haasteita? Millaisiin toimenpiteisiin tällaisen tiedon johdosta ryhdytään?

Tarkastuslautakunta havaitsi puutteita Teatterinhallinnossa edellisiltä vuosilta. Korjaavat toimenpiteet on aloitettu.

Julkisten yhtiöiden toiminnan tulee olla mahdollisimman avointa.

Tarkastuslautakunta ehdottaa edelleen, että yrityskäyntien yhteydessä tehtäisiin yrittäjätyytyväisyyskyselyjä jossakin muodossa; voisiko näin saada enemmän vastauksia ja kehitysideoita yrittäjiltä?

### Vastine:

Kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisön on haettava konsernijohdon ennakkokäsitystä talouden ja toiminnan oleellisissa muutoksissa. Asia käsitellään ensin konsernivalvontaryhmässä, jossa linjataan asian käsittelyn jatkosta. Päävastuu yhtiöiden omistajayhteistyössä on yhtiön hallituksen puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla, joiden tehtävänä on saattaa merkittävät asiat omistajan tietoon.

Yhtiöiden toimintaa seurataan vuosittain osavuosisraportoinnissa sekä tilinpäätöksessä controllerin toimesta.

Yrityskehittäjät kannustavat ja muistuttavat yrityskäyntien yhteydessä yrittäjiä vastaamaan yrittäjäkyselyyn.